

Bioetika

Vrsta: Seminarski | Broj strana: 12 | Nivo: Univerzitet u Kragujevcu

1. Bioetika

Bioetika (grč. Bios-život,ethos-ponašanje) je naučna disciplina,koja proučava ljudsko ponašanje na području života i zdravlja u svetlu vrednosti i moralnih načela.To je filozofsko razmisljanje o ljudskom životu,radjanju,razvoju čoveka,zrelosti,starosti,bolesti i smrti.

U literaturi se termin bioetika pojavio pre četrdesetak godina, tačnije 1970. godine, zaslugom onkologa Van Rensselaera Pottera. Potpuno je jasno da je termin bioetika složenica u kojoj prvi deo «bios» upućuje na biomedicinske nauke, a drugi «etika» na etiku koja govori o zadnjem smislu čovekovog ispravnog vladanja. W. Reich daje dve različite definicije bioetike, u dva izdanja Encyclopedia of Bioethics. U izdanju iz 1978. godine definiše bioetiku kao sastavno proučavanje ljudskog ponašanja na polju nauke o životu i potrebi za zdravljem, ukoliko je ispitivano u svetlu moralnih vrednosti i načela. U drugom izdanju bioetičke enciklopedije, 1995. godine, Reich proširuje definiciju bioetike: ona je sastavno proučavanje moralnih dimenzija – uključujući moralno gledište, odluke, ponašanje i odgovorno držanje – nauke o životu i potrebi za zdravljem, primenjujući različite etičke metodologije s interdisciplinarnom impostacijom. Nastanak i širenje bioetike zapravo je budjenje etičke svesti u novonastalim civilizacijskim okolnostima u kojima su pretnje od samounštenja postale realnost, kao i pretnje od srozavanja čoveka i svega specifično ljudskog u njemu na običan materijal za eksperimentisanje, manipulisanje i uništavanje. Savremeni čovek drži u rukama moć s kojom je u stanju uništiti planetu Zemlju, dakle tlo po kojem hoda i biosferu koja ga okružuje i koje je sastavni deo. Pred pitanjem o eventualnom izmicanju zdravorazumskoj kontroli nuklearne moći zastaje dah. O mogućnostima kontrole razornog biološkog oružja zastaje pamet. Utoliko se pitanje o sadašnjem preživljavanju čovečanstva nameće sa svom etičkom urgentnošću.. Ako se pritom ima na umu činjenica da ispod ideje moći počivaju epohalni problemi povezani s nekontrolisanim iskorišćavanjem prirodnih bogatstva, s unistavanjem celog ekosistema, sa svakodnevnim istrebljivanjem živih vrsta, s već danas nesagledivim posledicama od neumerenog zagadjivanja prirode, dakle atmosfere, hidrosfere, geosfere i biosfere, onda postaje jasno da ideju o prezivljavanju čovečanstva u sadasnosti nije moguće odvojiti od prezivljavanja u budućnosti.Utoliko bioetiku treba shvatiti kao integrativnu disciplinu u kojoj ravnopravno ulaze najrazličitije perspektive da bi se u njihovoj interakciji i dijalogu o konkretnim problemima uspostavio zajednički horizont njihovog svestranog sagledavanja i rešavanja.

Sve je to dovelo, nakon nastanka bioetike, do njenog brzog širenja: osnivanje centara bioetike po čitavom svetu i pojavljivanjem, u razmaku od desetak godina, dveju Enciklopedija bioetike (1978. i 1995. godine).

Niz otvorenih moralnih pitanja, dilema i problema, koji se više nisu mogli postavljati i rešavati u okvirima i načinima tradicionalne medicinske etike grupisani su poslednjih decenija u jedno područje savremene moralne svesti, koje pretenduje da dobije i čvrsto utemeljenje nove naučne discipline, pod nazivom bioetika ili biomedicinska etika.

Status bioetike kao otvorenog naučnog projekta još uvek u stanju visoke misaone i polemičke napetosti drži brojna bitna pitanja. Šta je zapravo bioetika? Koje je njeno tematsko i naučno područje delatnosti? Koje se metode mišljenja i naučnog ili filozofskog istraživanja mogu smatrati bioetičkim? Po kojim kriterijima je moguće razlikovati osnovne misaone pozicije u bioetici? Još se u punoj misaonoj legitimnosti održava dilema o tome da li je bioetika jedna

područna etika, oslobođena predodređujućih vrednosnih stavova ili je samo prividna nauka koja se stavlja u službu prirodnih nauka, savremene tehnologije i onih lukrativnih društvenih i ekonomskih faktora koji stoje iza njih, te im služi kao viša legitimacija koja omogućava da se napredak, posebno u biomedicinskim naukama, ne osporava, niti ugrožava nekim humanističkim zahtevima.

**----- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE
PREUZETI NA SAJTU. -----**

www.maturskiradovi.net

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL: maturskiradovi.net@gmail.com